

1 Utorak, 21. Februar 2023.

2 [Uvodna reč]

3 [Javna sednica]

4 [Optuženi ulazi u sudnicu]

5 --- Po početku zasedanja u 9:30 časova

6 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Dobar dan i
7 dorodošli.

8 Pre nego što počnemo sa radom, daću priliku fotografima
9 da naprave nekoliko fotografija.

10 Izvolite.

11 U skladu sa Pravilom 124, paragraf 1 Pravilnika o
12 postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova, ja
13 sada otvaram ovo suđenje.

14 Molim Sudskog službenika ili Sudsku službenicu da najavi
15 predmet.

16 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Časni Sude, ovo je predmet
17 KSC-BC-2020-04, Specijalizovani Tužilac protiv Pjetera Shale.

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Hvala.

19 Pre nego što zamolim prisutne da se predstave, želela bih
20 da podsetim sve na nekoliko pravila kojih treba da se
21 pridržavamo.

22 Molim vas pre nego što govorite, proverite da li vam je
23 mikrofon uključen, a isključite ga čim završite.

24 Govorite jasno i polako, s obzirom da imamo prevod na
25 albanski i srpski jezik i sa ovih jezika, tako da na taj način

1 omogućavate prevodiocima da urade svoj posao kako treba. Pre
2 nego što intervenišete, molimo vas da sačekate pet sekundi da
3 biste omogućili prevodiocima da završe prevod prethodne
4 rečenice.

5 Podsećam vas takođe, da je ovo zasedanje javno, osim
6 ukoliko strane u postupku ili Zastupnik žrtava drugačije
7 zatraže, ili ukoliko Panel drugačije ne odluči. To se
8 prvenstveno odnosi na uvodne reči koje ćemo čuti danas i
9 sutra.

10 Ljubazno molim strane u postupku i Zastupnika žrtava da
11 svoje uvodne reči, koliko je to moguće, iznesu na javnom
12 zasedanju i da se oslanjaju na vizuelna pomaganja i materijale
13 koji mogu da budu emitovani javnosti. Uprkos tome, dokazi koji
14 omogućavaju identifikaciju kao što su fotografije i kao i
15 mesta zločina ili nešto što se odnosi na optuženog, u principu
16 ne treba da bude emitovana za javnost.

17 Želim da podsetim strane u postupku i Zastupnika žrtava,
18 da su određene informacije u ovom predmetu pod zaštitnim
19 merama ili se na njih primenjuju nalozi o poverljivosti. Takve
20 informacije ne mogu da budu obelodanjene u javnoj -- na javnoj
21 sednici. Ukoliko je to potrebno, molimo vas da me o tome
22 obavestite. Onda možemo da pređemo na poluzatvorenu ili
23 zatvorenu senicu u tu svrhu.

24 Sada ću se ukratko osvrnuti na proceduru koje strane u
25 postupku i Zastupnik žrtava treba da se prdržavaju kada traže

1 redigovanje delova zapisnika.

2 Tokom zasedanja, zahtevi strane u postupku i Zastupnika
3 žrtava, da se rediguje nešto što je slučajno rečeno na javnoj
4 sednici, treba da budu podneti *email-om*, kako ne bi privlačili
5 pažnju na poverljive informacije. Taj *email* treba poslati na
6 adresu Panela uz primerak koji se šalje Sudskom službeniku i
7 predstavnicima svih drugih strana koje su prisutne u sudnici.
8 Moraju se jasno identifikovati reči koje treba redigovati, kao
9 vremenski kod, broj strana zapisnika i redovi u realnom
10 transkriptu koji se pravi u realnom vremenu. To treba učiniti
11 što je pre moguće, a najkasnije 15 minuta posle nesmotrenog
12 otkrivanja poverljivih informacija. Druge strane imaju pet
13 minuta da ulože prigovor ukoliko žele, a ja ću posle toga
14 doneti odluku o tom zahtevu. To je procedura.

15 Ukoliko strane u postupku ili Zastupnici žrtava smatraju
16 da je to neophodno, mogu takođe zatražiti od Panela, da se
17 pređe na rad na poluzatvorenoj sednici.

18 To je takođe moguće, ukoliko je nešto jednostavnije i
19 brže objasniti na poluzatvorenoj sednici. Treba da usmeno to
20 zatražite.

21 Procedura ne isključuje pravo Panela da *proprio motu*
22 odluči o tome, da su određena redigovanja potrebna.
23 Predsedavajući Sudija donosi odluku o tome, da li nešto treba
24 revidirati.

25 Sada ću zamoliti strane u postupku, Zastupnik žrtava i

1 Sekretarijat da se predstave, počevši od Tužilaštva.

2 G. DE MINICIS: [Prevod] Dobar dan, Časni Sude, Alex
3 Whiting, Vršilac dužnosti Specijalizovanog Tužioca, danas je
4 prisutan u sudnici, zatim Giulia Bianci, Line Pedersen, Gaia
5 Pergolo, Eva Wyler i ja, Filippo de Minicis, Zamenik Tužioca.

6 G. LAWS: [Prevod] Hvala. Dobro jutro Panelu i svima
7 drugima. Ja sam Simon Laws i zastupam žrtve u ovom predmetu,
8 zajedno sa kozastupnicom Mariom Radziejowskom i pravnom
9 savetnicom Kiat Wei Ng.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Hvala.

11 Dobro. Sada je red na Odbranu. Izvolite, imate reč.

12 G. GILISSEN: [Prevod] Hvala najlepše, Časni Sude.

13 Ja sam Jean-Louis Gilissen, glavni Branilac iz Belgije.
14 Sa nama je -- mi smo sa g. Pieterom Shalom, koji je naravno
15 najvažniji u ovom postupku. Sa mnom su Hedi Aouini,
16 kobranilac, gđa. Leto Cariolou, takođe kobraniteljka, zatim --
17 Leto Cariolou, ona je sa Kipra, Katerina Chariotou, sa Kipra,
18 Dženeta Petravica, Kailin Chen iz Kine, pravni pomoćnik
19 Juliette Healy, naša asistentkinja Francisca De Castro i
20 Judith Kolbe iz Nemačke. Oni svi pomažu oko dokazne gaše i
21 materijala.

22 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Hvala,

23 Branioče.

24 Sada Sekretarijat, izvolite, imate reč.

25 G. ROCHE: [Prevod] Dobar dan, Časni Sude. Ralph Roche,

1 kao Zastupnik Sekretarijata.

2 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Hvala

3 najlepše.

4 Reći ću za zapisnik da su moje kolege iz Sudskog panela I
5 Sudija Roland Dekkers, Sudija Gilbert Bitti i Sudija Vladirmir
6 Mikula, a ja sam Mappie Veldt-Foglia.

7 Počeću tako što ću prvo izdati jedan usmeni nalog Panela.

8 Odbrana je unela prigovor da se Specijalizovani Tužilac i
9 Zastupnik žrtava oslanjaju na prethodne izjave koje je
10 optuženi dao u svojstvu osumnjičenog kancelariji Tužilaštva
11 Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju 2005. i 2007.
12 godine, kao i izjave koje je dao belgijskoj federalnoj
13 policiji 2016. i 2019. godine. Odbrana tvrdi, da to da li se
14 ove izjave mogu usvojiti u spis, jeste trenutno predmet
15 žalbene rasprave, jer su te izjave uzete uz kršenje prava
16 optuženog, pa bi oslanjanje na njih bilo neprimereno.

17 Prigovor Odbrane saopšten je Panelu, Tužilaštvu i
18 Zastupniku žrtava *email-om* 15. februara 2023. u 10:36h.

19 Panel je primio k znanju odgovore Tužilaštva i Zastupnika
20 žrtava u vezi sa ovim pitanjem, koji su saopšteni Panelu,
21 stranama u postupku i Zastupniku žrtava u *email-u* od 16.
22 februara 2023., u 13:14h i 15:43h.

23 Panel podseća, da je 6. decembra 2022. izdao odluku koja
24 se odnosi na prethodne izjave Pjetera Shale, što je podnesak
25 F364, u kome je odlučeno da materijali koji se odnose na

1 razgovore optuženog odn. izjave date MKSJ-u, se usvajaju u
2 spis, a materijali koje je dao belgijskim vlastima, ne mogu da
3 se usvoje u spis, pa ih Panel može razmatrati u skladu sa
4 Pravilom 139(1) Pravilnika.

5 Panel dalje podseća, da je 24. januara 2023. odobrio
6 Odbrani zahtev da se žali na prethodnu odluku u vezi sa tri
7 različita pitanja. To je podnesak F401. Odbrana je podnela
8 žalbu 13. februara 2023., što je IA006.

9 Panel takođe podseća da u skladu sa Pravilom 171
10 Pravilnika, interlokutorna žalba nema efekat odlaganja, osim
11 ukoliko se drugačije ne naloži, a Odbrana nije podnela zahtev
12 u tom smislu.

13 Shodno tome, Panel je zaključio da strane u postupku i
14 Zastupnik žrtava, mogu da se oslanjaju na prethodne izjave
15 optuženog u svojim uvodnim rečima.

16 Imajući na umu da je postupak pred Apelacionim sudom još
17 uvek u toku, Panel upućuje strane u postupku i Zastupnik
18 žrtava da, kada pominju prethodne izjave optuženog, konstatuju
19 činjenicu, da je pitanje mogu li se oni usvojiti u spis, nešto
20 što je trenutno predmet žalbenog preispitivanja.

21 Time je zaključen nalog Panela.

22 Današnja rasprava posvećena je procedurama koje su iznete
23 u Pravilima 124 i 125 Pravilnika i uvodnim rečima
24 Specijalizovanog Tužioca i Zastupnika žrtava, saslušaćemo
25 tokom dve ili tri sesije.

1 Počeli smo sa radom u 9:30h, radićemo do 11:00h, zatim
2 imamo pauzu, zatim radimo od 11:30h do 13:00h, a ako je
3 potrebno, imaćemo još jednu pauzu, a zatim ćemo nastaviti sa
4 radom u 14:30h i raditi otprilike do 16:00h popodne.

5 Sutra ćemo čuti uvodnu reč Odbrane. Odbrana je obavestila
6 Panel, da g. Shala namerava da dâ izjavu koja nije pod
7 zakletvom, posle iznošenja uvodne reči Odbrane, vidim da
8 Specijalizovano Branilac klima glavom.

9 Pre nego što počnemo sa procedurom koja je izneta u
10 pravilima 124 i 125 Pravilnika, ja ću izneti ukratko kakav je
11 bio tok postupka u ovom predmetu.

12 12. juna 2020., Sudija za prethodni postupak izdao je
13 odluku o potvrđivanju optužnice protiv g. Shale, i takođe
14 odobrio zahtev o izdavanju naloga za hapšenje i prebacivanje
15 g. Shale u Hag.

16 16. marta 2021., optuženi je uhapšen u Belgiji i prebačen
17 je 15. aprila 2021. godine, u pritvorsku jedinicu
18 Specijalizovanih veća u Hagu.

19 18. oktobra 2021., Sudija za prethodni postupak delimično
20 je odobrio preliminarni podnesak Odbrane, kojim se ulaže
21 prigovor na formalne nedostatke optužnice, i naložilo
22 Tužilaštvu da podnese korigovanu verziju potvrđene optužnice,
23 što je Tužilaštvo učinilo 1. novembra 2021.

24 Zatim, 21. septembra 2022., Sudija za prethodni postupak,
25 prosledio je spis predmeta Sudskom Panelu I.

1 26. januara ove godine, Panel je zakazao datum za početak
2 suđenja za danas, 21. februar.

3 Kako Sudija za prethodni postupak, tako i Panel, izdali
4 su odluke o učešću žrtava u postupku. Sada imamo 8 žrtava koje
5 će učestvovati u postupku u ovom predmetu.

6 A, sada procedura koje je iznete u Pravilu 124
7 Pravilnika, paragraf 2, glasi, da će suđenje početi tako što
8 će Specijalizovani Tužilac pročitati potvrđenu optužnicu koju
9 je potvrdio Sudija za prethodni postupak. Kao što je utvrđeno
10 u našoj odluci o početku suđenja, ukoliko Panel smatra da je
11 to dovoljno za svrhu današnjeg ročišta, da se pročitaju samo
12 optužbe tokom prvog pojavljivanja g. Shale.

13 G. Tužilac ima reč. Izvolite.

14 G. DE MINICIS: [Prevod] Hvala, Časni Sude.

15 Optuženi, g. Pjeter Shala optužen je za četiri -- po
16 četiri tačke za ratne zločine.

17 Tačka 1, proizvoljno zatvaranje kao ratni zločin,
18 izvršeno u fabrici metala u Kukešu, približno u -- u periodu
19 između 17. maja i 5. juna 1999. godine, kažnjivo po Članu
20 14(1)(c) Zakona o Specijalizovanim većima Kosova.

21 Tačka 2, surovo postupanje, kao ratni zločin, izvršeno u
22 fabrici metala u Kukešu, u periodu približno od 17. maja do 5.
23 juna 1999. godine, i kažnjivo po Članu 14(1)(c)(i) Zakona o
24 Specijalizovanim većima Kosova.

25 Tačka 3, mučenje kao ratni zločin, izvršeno u fabrici

1 metala u Kukešu, približno u periodu od 17. maja do 5. juna
2 1999. godine i kažnjivo po Članu 14(1)(c)(i) Zakona.

3 Tačka 4, ubistvo kao ratni zločin, izvršeno 5. juna 1999.
4 U fabrici metala u Kukešu, kažnjivo po Član 14(1)(c)(i)
5 Zakona.

6 Optuženi se tereti za navedena krivična dela, na osnovu
7 Člana 16(1)(a) Zakona, i to za tri različita vida
8 odgovornosti.

9 Prvo, on je optužen kao učesnik u udruženom zločinačkom
10 poduhvatu, čije je zajednička svrha uključivala vršenje
11 krivičnih dela proizvoljnog zatvaranja, surovog postupanja,
12 mučenja i ubistva, kao što je navedeno u Tačkama 1 do 4
13 optužnice.

14 Optuženom se na teret stavlja da je imao umišljaj za
15 svako od ovih krivičnih dela.

16 Alternativno, u najmanju ruku, optuženi je mogao da
17 predvidi da se krivično delo ubistvo može dogoditi kao
18 posledica ostvarivanja zajedničke svrhe i on je voljno preuzeo
19 taj rizik.

20 Zatim, optuženom se na teret stavlja da je bio fizički
21 izvršilac u vezi sa krivičnim delima proizvoljnog zatvaranja,
22 surovog postupanja i mučenja, za koje se tereti u Tačkama 1 do
23 3 optužnice.

24 I najzad, optuženom se na teret stavlja da je pomagao i
25 podržavao izvršenje svih krivičnih dela, navedenih u tačkama 1

1 do 4 optužnice.

2 Časni Sude, time je zaključeno čitanje optužbi.

3 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Hvala.

4 Zahvaljujem Tužiocu.

5 G. Shala. Molim vas da ustanete.

6 G. Shala, koliko sam razumela, mislim da vam je jasna
7 priroda optužbi koje se iznose protiv vas. Da li je to tačno?

8 OPTUŽENI: [Prevod] Da. razumem, ali ne prihvatom ništa.

9 To je sve iskonstruisano. Sve je iskonstruisano.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Biće vam

11 data prilika da date izjavu koja nije pod zakletvom.

12 G. Shala, prilikom prvog pojavljivanja pred Sudom, 19.

13 aprila 2021. godine, izjasnili ste se da niste krivi ni po

14 jednoj tački potvrđene optužnice. Sada imate priliku da

15 potvrdite to izjašnjenje, da li to potvrđujete?

16 OPTUŽENI: [Prevod] U potpunosti. Uopšte nisam kriv.

17 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Hvala, g.

18 Shala. Izvolite, možete sestiti.

19 OPTUŽENI: [Prevod] Hvala.

20 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] G. Shala,

21 obavestiću vas o nekim važnim pravima koja su vam garantovana

22 pred ovim sudom, s obzirom na njegov pravni okvir.

23 Imate pravo da se branite ćutanjem, i takvo ćutanje neće

24 biti uzeto u obzir prilikom utvrđivanja vaše nevinosti ili

25 krivice.

1   Imate pravo da ne budete prisiljeni na to da priznate
2   krivicu ili da svedočite.

3   Imate pravo da ne inkriminišete samoga sebe, niti članove
4   svoje uže porodice.

5   Imate pravo da vas zastupa branilac i konstatujem da vas
6   zastupa Specijalizovani Branilac g. Gilissen i kobranioci g.
7   Aouini i gđa. Cariolou.

8   Imate pravo na odgovarajuće vreme i sredstva za pripremu
9   svoje odbrane, i da komunicirate sa svojim braniocima.

10   Imate pravo da vam se sudi u razumnom roku.

11   Imate pravo da ispitajte, ili da se u vaše [sic] ispitaju
12   svedoci koji terete -- koji svedoče protiv vas, i da pozovete
13   svoje svedoke da svedoče u vašu Odbranu.

14   Imate pravo da date izjavu bez zakletve, a koja se tiče
15   ovog predmeta i takođe imate pravo da svedočite pod zakletvom.

16   Takođe, moram da vas obavestim, da shodno Pravilu 61(2)
17   Pravilnika, ja mogu da naložim da privremeno budete izvedeni
18   iz sudnice, ukoliko budete ometali tok postupka.

19   U redu?

20   Sada ćemo čuti uvodna izlaganja.

21   Vidim, g. Shala, da ste želeli nešto da kažete. Sutra
22   ćete imati priliku, kada vaš Branilac bude završio sa uvodnim
23   izlaganjem, vi ćete tada moći da date izjavu bez zakletve.
24   Tada ćete imati priliku da nam se obratite.

25   Uvodna izlaganja. Najpre ćemo, kao što smo rekla,

1 saslušati uvodna izlaganja Specijalizovanog Tužilaštva, nakon
2 toga ćemo čuti Zastupnika žrtava.

3 Shodno odluci o početku suđenja, dva sata su dodeljena za
4 izvođenje uvodnog izlaganja Tužilaštva, i toliko za Zastupnika
5 žrtava.

6 Juče nam je rekao -- smo čuli, da je Tužilaštvo
7 preispitalo svoju ocenu koliko će im trebati za uvodno
8 izlaganje i rečeno nam je da je procena da će nam biti
9 potrebno sat i 15 minuta.

10 G. Tužioče, imate reč.

11 G. WHITING: [Prevod] Dobro jutro. Pozdravljam sve
12 prisutne, kao vršilac dužnosti Specijalizovanog Tužioca,
13 velika mi je čast i zadovoljstvo, što mogu da se obratim Sudu
14 na početku ovog suđenja. Pre nego što se osvrnem konkretno na
15 predmet, hteo bih da kažem nekoliko reči o tome gde se mi
16 danas nalazimo u ovoj instituciji.

17 Imali smo brojne prekretnice i načinili puno prvih koraka
18 na ovom sudu. Prva optužnica, prva hapšenja, prva zasedanja u
19 prethodnom postupku, prvo suđenje, prva presuda, prvo
20 izricanje kazna, prva žalba. Dakle, ti prvi koraci su iza nas,
21 i sada smo došli u jednu drugu fazu. Mi smo sada postali
22 institucija koja u potpunosti funkcioniše, koja je
23 uspostavljena i koja se dokazala. Ovo je institucija koja je
24 pokazala da može da ispuni svoj zadatak i da može da presuđuje
25 u predmetima koji su u njenom mandatu na pravičan i efikasan

1 način, čak i nekada u veoma iznimnim [sic] teškim okolnostima.

2 Zasluga za taj uspeh, pripada državama koje su obrazovale
3 ovaj Sud, i koje i dalje podržavaju rad ovog Suda. Zasluga
4 pripada i zaposlenima ove institucije koji vredno rade,
5 posvećeno rade, zaposleni u Specijalizovanom Tužilaštvu,
6 kancelariji predsednika, u veću, Sekretar, Zastupnik žrtava,
7 ali i Odbrani. Ali, ponajviše zasluga pripada onima na Kosovu
8 koji su podržali rad ovog Suda, i posebno žrtvama i svedocima
9 koji su pokazali izuzetnu hrabrost, kada su došli u ovu
10 sudnicu i seli u onu stolicu da svedoče.

11 Sudije ovog Suda su, u više navrata u presudama, odlukama
12 i nalozima, zaključile da i dalje postoji atmosfera
13 zastrašivanja svedoka na Kosovu. Ona je stvarna, ozbiljna,
14 opšte prisutna i tekuća. Moja služba i ova institucija su
15 iznova i iznova, se borile protiv te atmosfere, tako što smo
16 štitili svedoke, i preduzimali mere protiv svih onih koji
17 protivzakonito pokušavaju da potkopaju rad ove institucije ili
18 zastraše svedoke i mi ćemo nastaviti da to činimo. Mi ćemo
19 nastaviti da se služimo svim raspoloživim sredstvima, kako
20 bismo se postarali da svedoci mogu da dođu u ovu sudnicu i da
21 bezbedno i sigurno daju svoj iskaz.

22 Međutim, nema sumnje, da ta uporna prisutna atmosfera
23 zastrašivanja svedoka, će uticati i na ovo suđenje. Ona će se
24 odraziti na svedoke, koji će dolaziti u ovu sudnicu da
25 svedoče. To je atmosfera, u kojoj oni i njihove porodice žive

1 svaki dan. to je realnost kojoj oni moraju da se vrate.

2 Iz toga, kako budete slušali svedoke koji će doći na ovo
3 suđenje i sesti u ovoj sudnici, u onu stolicu, i dok budete
4 razmatrali njihove reči i ocenjivali njihovu verodostojnost,
5 mi ćemo uvek tražiti od vas, da imate na umu okolnosti u
6 kojima oni svedoče. Stalno prisutnu atmosferu straha i
7 zastrašivanja i posledice koje to može imati po njihovo
8 svedočenje.

9 Na kraju, uspeh ove institucije je uspeh za Kosovo.
10 Protivnici ovog suda su stalno izjavljivali da je ova
11 institucija protiv Kosova i protiv OVK. Međutim, to uopšte
12 nije tačno. Ovo je Sud Kosova, obrazovan odlukom Skupštine
13 Kosova, sa međunarodnom podrškom i saradnjom, i ovaj Sud je u
14 sklopu kosovskog pravnog sistema.

15 Predmeti koji se vode na ovom sudu, nisu protiv Kosova i
16 nisu protiv OVK. Ovo su predmeti gde se sudi pojedincima, za
17 koje se tvrdi da su izvršili krivična dela tokom rata.

18 Osim toga, u svim predmetima koji se vode pred ovim
19 sudom, uključujući i ovom, većina žrtava su Albanci sa Kosova,
20 a u nekim slučajevima, u nekim predmetima su sve žrtve zapravo
21 Albanci sa Kosova.

22 Ovaj Sud potvrđuje načelo vladavine prava na Kosovu,
23 uključujući pravo lica koja je optuženo za ratne zločine, na
24 pravično suđenje i ističe se da niko nije iznad zakona i da
25 oni koji su optuženi da su izvršili međunarodna krivična dela,

1 treba da odgovaraju bez obzira za koju se stvar bore. To
2 načelo se primenjuje na sve vojske, uključujući i OVK.

3 Biću savršeno jasan. Pravičnost jedne stvari ili
4 verovanje u neku stvar, bez obzira koliko je jako to
5 verovanje, ne znači da postoji nekažnjivost za one koji krše
6 zakone rata i vrše ratne zločine. Oni treba da odgovaraju, kao
7 i svako drugi, bez obzira od toga za koju stvar se bore.

8 Suđenje koje počinje danas, protiv optuženog Pjetera
9 Shale, je vrlo jednostavno i jasno. Premda je tragično
10 promenilo život mnogih, a život jedne osobe je okončan usled
11 ovih događaja koji su se odigrali. Događaji će pokazati da u
12 proleće 1999. u Kukešu u severnoj Albaniji, optuženi je
13 izvršio ratne zločine: proizvoljno lišavanje slobode, surovo
14 postupanje, mučenje i ubistvo. Dokazi će dalje pokazati, da je
15 Shala bio u jednoj manjoj grupi vojnika OVK, koja je izvršila
16 ta krivična dela. U toj grupi su bili Sabit Geci i Xhemshit
17 Krasniqi, a obojica su već na dva suđenja osuđena na Kosovu,
18 za proizvoljno lišavanje slobode i zlostavljanje, koje je
19 izvršeno u fabrici metala u Kukešu.

20 U optužnici u ovom predmetu se navodi, da ova kriminalna
21 grupa u kojoj je bio i optuženi, je zatočila i surovo
22 zlostavljala najmanje 18 žrtava u zatočeničkom objektu, koji
23 se nalazio u okviru objekta bivše fabrike metala u Kukeshu. U
24 toj grupi, u kojoj je bio i optuženi -- ta grupa [ispravka
25 prevodioca] u kojoj je bio optuženi, je ubila jednu od tih

1 žrtava, približno tokom noći između 4. i 5. juna 1999.

2   Žrtve u ovom predmetu su bile ciljane, zato što se
3 smatralo da su povezane sa Srbima. Smatrane su špijunima ili
4 kolaboracionistima, koji zaslužuju da budu kažnjeni i
5 poniženi. Žrtve su bile zatočene bez bilo kakvog zakonskog
6 postupka i dok su bile zatvorene, žrtve su bile podvrgnute
7 brojnim i teškim zlostavljanjima, mučenju, a u jednom slučaju,
8 jedno lice je ubijeno.

9   Da budem jasan, namerno zlostavljanje zatočenika tokom
10 oružanog sukoba, jeste sasvim jasno ratni zločin i ne može ni
11 u kojim okolnostima da se pronađe opravdanje za njega. Nema
12 opravdanja za zlostavljanje, mučenje i ubistvo zatvorenika.
13 Zakoni ratovanja to ne dopuštaju, ni u ovom sukobu, niti u
14 bilo kom drugom sukobu.

15   Optuženi Pjeter Shala, učestvovao je u svim aspektima
16 krivična dela koja se -- za koja se tereti u ovom predmetu. On
17 je bio prisutan u fabrici metala u Kukešu tokom ključnih
18 trenutaka tokom predmetnog vremena. On je učestvovao u makar
19 jednom hapšenju i prebacivanju zatvorenika u zatočenički
20 objekat. On je doprineo održavanju nehumanih uslova zatočenja
21 u tom objektu, uključujući prenatrpane i prljave prostorije i
22 neodgovarajuću hranu. On je učestvovao u brojnim teškim
23 premlaćivanjima zatvorenika sa metalnim palicama i oštrim
24 predmetima. Usled tih premlaćivanja, žrtve su bile oblivene
25 krvlju, polomljene su im kosti, ili nisu mogle da hodaju.

1 Optuženi je takođe bio u grupi lica, koja su ubila jednog
2 zatvorenika i to tako što su ga više puta teško pretukli,
3 pucali mu u nogu, usled čega je tokom više sati krvario dok na
4 posletku nije preminuo.

5 Uskoro će moj tim, vama govoriti više o okolnostima ovih
6 krivičnih dela, o tome kako je izgledala fabrika metala u
7 Kukešu, gde se nalazila, o povezanosti sa oružanim sukobom i o
8 odgovornosti optuženog.

9 Međutim, pre nego što dam reč kolegama, koji će nastaviti
10 sa uvodnim izlaganjem, želeo bih da kažem još nešto. Postoji
11 jedna stvar u pogledu koje se Tužilaštvo i Odbrana slažu, a to
12 je, da Tužilaštvo i to samo Tužilaštvo snosi teret dokazivanja
13 tih krivičnih dela van razumne sumnje. To je teret koji
14 prihvatamo, koji pozdravljamo i koji ćemo ispuniti. Odbrana ne
15 snosi teret i ima pravo da se brani ćutanjem tokom postupka.

16 Međutim, Časni Sude, Odbrana se nije branila ćutanjem i u
17 meri u kojoj je Odbrana zauzela stavove u pogledu konkretnih
18 optužbi, Pretresni panel treba da ih uzme u obzir kada bude
19 ocenjivao dokaze. U ovom predmetu, Odbrana je sve porekla.
20 Optuženi nije nikoga niti uhapsio, niti prevezao negde, nije
21 učestovao u zatočavanju bilo koga, nije održavao nehumane
22 uslove, nije zlostavljao zatvorenike, ni jednog zatvorenika, i
23 čak nije ni bio u Kukešu kada je zatvorenih ubijen. Što se
24 tiče optuženog, ništa od toga se nikada nije desilo. Ništa.

25 Kada saslušate svedoke Tužilaštva i kada razmotrite --

1 kada budete razmatrali izjave koje su uvrštene u spis, imajte
2 na umu da optuženi sve to poriče. Zašto tvrdi da nema nikakve
3 veze između njega i onoga što se desilo u Kukešu? Zašto
4 pokušava da se ogradi što više može od onoga što se desilo u
5 Kukešu?

6 I u meri u kojoj ćete razmotriti ranije informativne
7 razgovore g. Shale, a Odbrana osporava njihovo uvrštavanje u
8 spis, a Žalbeni panel ovog Suda razmatra te informativne
9 razgovore, o čemu ćemo govoriti više na kraju ovog uvodnog
10 izlaganja. Vi svakako treba da razmislite da li su priznanja
11 koja je optuženi izneo tokom tih razgovora, u skladu sa
12 poricanjima koja on sada iznosi kada je suočen sa optužbama
13 koje mu se stavljaju na teret.

14 Kao što će vam moje kolege detaljnije sada objasniti, mi
15 smo uvereni, da će dokazi koji će biti predloženi tokom ovog
16 suđenja, dokazati van razumne sumnje, da je g. Shala krivično
17 odgovoran za krivična dela za koje se tereti u optužnici.
18 Hvala, Časni Sude.

19 Sada ću dati reč gđi. Pergolo, koja će nastaviti sa
20 uvodnim izlaganjem Tužilaštva.

21 GĐA. PERGOLO: [Prevod] Časni Sude, tokom ovog dela
22 izlaganja govoriću o mestu na kojem su izvršena krivična dela
23 za koje se optuženi tereti. Pre svega, izneću neke podatke,
24 geografske i kontekstualne prirode, u vezi sa fabrikom metala
25 u Kukešu. Zatim ću objasniti na koji je način fabrika metala u

1 Kukešu povezana sa oružanim sukobom na Kosovu i na koji način
2 se OVK služila ovim objektom tokom predmetnog perioda. Najzad,
3 pozvaću vas u virtuelni obilazak mesta zločina pri čemu ćemo
4 se zaustavljati na svakom konkretnom mestu, na kojem su se
5 odigrali ključni događaji.

6 Časni Sude, poslužiću se *PowerPoint* prezentacijom, i prva
7 tri slajda mogu da se emituju javno.

8 Mesto Kukeš se nalazi u podnožju planine Đalica sa
9 pogledom na ušće Belog i Crnog Drina u severnom delu Albanije,
10 na oko 20 kilometara udaljenosti od granice sa Kosovom.

11 Fabrika metala u Kukešu, se nalazi u predgrađu mesta
12 Kukeš. Udaljena je oko kilometar i po do 2 kilometra od centra
13 Kukeša, i nalazi se duž puta koji vodi ka mestu Krume. Kao što
14 se vidi -- kao što možete videti, to je ovo mesto koje je
15 obeleženo crvenom tačkom.

16 Časni Sude, ostatak prezentacije u *PowerPoint-u* koje je
17 pripremio Tužilaštvo, ne treba emitovati u javnosti.

18 Ovo je pogled na fabriku metala u Kukešu, po severno
19 južnom pravcu. Vidimo put koji vodi ka mestu Krume sa desne
20 strane slike. Fabrika metala u Kukešu je imala ulaznu kapiju,
21 do koje se dolazilo putem koji vodi za Krume, i po jedan
22 stražar se -- jedan stražar se nalazio sa leve strane ulazne
23 kapije, zatim je u okviru kompleksa postojala komandna zgrada,
24 u kojoj su bili smešteni vojnici, oficiri OVK, dok su odsedali
25 u fabrici i u kompleksu je takođe postojao jedan broj

1 skladišta, unutrašnje dvorište i jedna mala zgrada unutar
2 dvorišta.

3 Taj objekat je nekadašnja fabrika metala, koja je
4 svojevremeno bila u državnom vlasništvu Albanije,
5 privatizovana je 1998. godine, a Svedok W04379 je postao
6 vlasnik i prvobitno je koristio taj objekat u privatne svrhe.

7 Nekoliko dana po početku bombardovanju NATO snaga 24.
8 marta 1999. godine, jedan pripadnik OVK je pitao svedoka
9 W04379, da se OVK služi tom fabrikom, na šta je ovaj pristao.

10 OVK se tom fabrikom služila tokom tri meseca, približno
11 do juna, odn. jula 1999. godine.

12 Fabrika metala u Kukešu je korišćena za vreme oružanog
13 sukoba, koji je postojao tokom predmetnog perioda između, sa
14 jedne strane srpskih snaga, konkretnije, vojske Savezne
15 Republike Jugoslavije - VJ i ministarstva unutrašnjih poslova
16 Srbije - MUP-a, a sa druge strane OVK - Oslobodilačke vojske
17 Kosova. Da je tokom predmetnog perioda postojao oružani sukob
18 je nešto što su ustanovili drugi sudovi, naročito međunarodni
19 krivični Sud za bivšu Jugoslaviju, a pred ovim Sudom je to
20 konstatovao Panel u predmetu Specijalizovani Tužilac protiv
21 Saliha Mustafe. U tom predmetu, Panel je konstatovao da je u
22 najmanju ruku od kraja maja 1998. godine, da su postojala
23 oružana neprijateljstva na Kosovu između srpskih snaga i OVK,
24 i da su ta neprijateljstva imali dovoljan nivo intenziteta da
25 se smatraju oružanim sukobom. Panel u tom predmetu, takođe je

1 potvrdio zaključke Međunarodnog krivičnog suda za bivšu
2 Jugoslaviju, prema kojima je u najmanju ruku od maja 1998.
3 godine, OVK bila u dovoljnoj meri organizovana, da bi
4 učestvovala u nemeđunarodnom oružanom sukobu. Pretresno veće u
5 predmetu Đorđević, pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu
6 Jugoslaviju i Vrhovni sud Kosova u predmetu Latif Gashi,
7 takođe su konstatovali, da je -- da se oružani sukob na Kosovu
8 nastavio tokom vremenskog perioda na koji se odnosi optužnica
9 u ovom predmetu.

10 Usled oružanih neprijateljstava na Kosovu, između kraja
11 marta i maja 1999. godine, veliki broj izbeglica je pobegao sa
12 Kosova i smestio se u opštini Kukeš. Jedan broj izbeglica se
13 obreo u fabrici metala u Kukešu, koju je, kao što smo već
14 napomenuli, u tom vremenskom periodu kontrolisala OVK.

15 Fabrika metala u Kukešu je korišćena kao baza za
16 regrutovanje, mobilizaciju i logistiku. Lica koja OVK
17 zavrbovala, su opremana uniformama i naoružanjem, a zatim su
18 upućivana na obuku pre nego što odu na liniju fronta.

19 Osim što je fabrika metala u Kukešu korišćena kako bi
20 doprinela ratnim naporima koja je ulagala OVK, taj objekat je
21 takođe korišćen da se zatvaraju, saslušavaju i zlostavljaju
22 pojedinci, koji su smatrani špijunima i srpskim
23 kolaboracionistima.

24 Pojedinci koji su zatvoreni u fabrici metala u Kukešu, tu
25 su se obreli iz različitih razloga, i tu su dospeli različitim

1 putevima. Neki su u fabriku došli dobrovoljno, drugi su
2 dovedeni u fabriku prisilno.

3 Na primer, Svedok TW 4-01, je doputovao u Albaniju u maju
4 1999. godine. pošto je stigao u Kukeš, zaputio se u fabriku
5 metala u Kukešu. Časni Sude, njega je očekivala jeziva
6 sudbina. Kao što će to dokazi pokazati, Svedok 401 je
7 podvrgnut zlostavljanju, mučenju i premlaćivanju, zbog toga
8 što je osumnjičen da je špijun.

9 Svedok 4-11, otišao je iz kosovske opštine Prizren u
10 martu 1999. godine, zajedno sa svojom porodicom. Usled napada
11 koje su sprovodile srpske snage, došao je u Albaniju pešice i
12 smestio se u izbegličkom logoru u Kukešu u aprilu 1999.
13 godine. približno mesec dana kasnije, u maju 1999. godine,
14 svedok -- Svedoku 411 su se obratila dvojica pripadnika OVK,
15 koji su mu saopštili da mora da dâ izjavu. Tada je odveden u
16 fabriku metala u Kukešu, i tamo je držan u zatvoreništvu
17 približno oko mesec dana.

18 Svedok 4733, pobegao je sa Kosova u aprilu 1999. godine,
19 zajedno sa članovima svoje porodice. Ni on nije doživeo bolju
20 sudbinu kao izbeglica u Albaniji. Naime, njega su pripadnici
21 OVK oteli u maju 1999. godine, i odveli ga u fabriku metala u
22 Kukešu. U tom objektu, on je podvrgnut zlostavljanju i
23 mučenju, jer je optužen zbog toga što nije bio dao ostavku na
24 poslu, budući da je bio pripadnik policije u srpskim
25 ustanovama tokom '90-tih godina.

1 Časni Sude, dokazi će pokazati, da su sva lica koja su
2 bila zatvorena u fabrici metala u Kukešu, bili civili i nisu
3 aktivno učestvovali u neprijateljstvima. Izvršiocima su svi bili
4 pripadnici OVK, uključujući i optuženog, Pjetera Shalu.

5 Časni Sude, sada bih uz vizuelna pomagala, želela da vam
6 pokažem neka od mesta unutar fabrike metala u Kukešu, na
7 kojima su se odigrali ključni događaji. U te svrhe, poslužiću
8 se 3D modelom fabrike metala u Kukešu, koji je Tužilaštvo
9 prethodno već obelodanilo Panelu, Odbrani i Zastupniku žrtava.

10 Ovaj 3D model je sačinjen isključivo u svrhe ovog
11 izlaganja. Na osnovu novih i starih katastarskih mapa, u
12 kojima se prikazuje fabrika metala u Kukešu, a takođe smo se
13 služili i fotografijama koje je snimilo Tužilaštvo tokom
14 obilaska lica mesta. Mi se služimo tim 3D modelom, jednostavno
15 kako bi svi u ovoj sudnici mogli da steknu neku predstavu o
16 ovoj lokaciji, gde su se nalazile određene zgrade, i kako su
17 prostorno bile orijentisane jedne u odnosu na druge. Osim što
18 ćemo se služiti tim 3D modelom, takođe ćemo prikazati jedan
19 broj fotografija.

20 Počecemo sa pogledom iz vazduha na fabriku metala u
21 Kukešu. Ta slika vam je već poznata, i kako ta slika nestaje
22 sa ekrana, videćete kako se pojavljuje 3D model koji nam pruža
23 pogled iz vazduha.

24 Sada ćemo se približiti samoj fabrici i prići ulaznoj
25 kapiji. Vidite fotografiju ulazne kapije sa leve strane ekrana

1 odmah pored odgovarajućeg prikaza u 3D modelu.

2 Sada ćemo ući u sam objekat, i videćete sa leve strane
3 stražarnicu, kao i zgradu koju ćemo mi nazivati komandnom
4 zgradom. Sada prelazimo u unutrašnje dvorište.

5 Najpre vidimo komandnu zgradu sa severozapada odn.
6 severno-zapadni ćošak te zgrade, a onda, kako se krećemo
7 ulevo, vidimo komandnu zgradu spreda.

8 Komandna zgrada, je građevina od betona, dvospratnica i
9 različite prostorije unutar te zgrade su korišćene kao
10 kancelarije i kao spavaće sobe za vojnike OVK. U zgradi se
11 takođe nalazila i apoteka, kao i jedna kancelarija koja se
12 zvala kancelarija Tužioca ili sudije OVK, i tu su ispitivana
13 lica osumnjičena za kolaboraciju.

14 Dokazi će pokazati da su neki svedoci, između ostalih,
15 Svedoci 4733 i 1448, bili zatvoreni u ovoj zgradi u maju 1999.
16 godine, u kojoj su takođe saslušavani i zlostavljani.

17 Osim toga, u ovoj zgradi su se odigrala neka od
18 najbrutalnijih premlaćivanja, približno 20. odn. 21. maja
19 1999. godine. Tada su Svedoci 4733, 1448, 4-01 i žrtava
20 ubistva, bili žrtve mučenja. Mučili su ih određeni pripadnici
21 OVK, uključujući i optuženog.

22 Sada ćemo se udaljiti od komandne zgrade, i okrenuti se
23 udesno prateći kazaljke na satu, i sada vidimo jednu od
24 skladišta koje se nalazilo sa druge strane unutrašnjeg
25 dvorišta, preko puta.

1   Nastavljamo da se krećemo u istom smeru i vidimo jednu
2 manju zgradu unutar tog unutrašnjeg dvorišta.

3   3D model pogleda [sic], kako je ova građevina izgledala u
4 vreme predmetnih događaja, što se takođe vidi na fotografiji
5 koja je prikazana na ekranu. U međuvremenu je zgrada delimično
6 uništena i sada izgleda ovako. Strelica pokazuje da ovaj deo
7 građen crvenim ciglama koji i dalje postoji, odgovara odn.
8 podudara se sa delom građevine koja se vidi na starijoj
9 fotografiji.

10   Mi ćemo ovu zgradu nazivati zgrada u kojoj su ljudi bili
11 zatvoreni. Takođe su tu bili podvrgavani zlostavljanju i
12 mučenju, a uslovi su u toj zgradi bili loši. Osim toga, to je
13 mesto na kojem je žrtva ubistva brutalno naadnuta, premlaćena.
14 Na nju je otvorena paljba iz vatrenog oružja, i na kraju je
15 izgubila život, u noći između 4. i 5. juna 1999. godine.

16   Najzad, u skladištu koje se nalazi nasuprot tom zatvoru,
17 kako ćemo ga zvati u daljem te -- daljem govoru, tu su se
18 nalazili klozeti. Svedoci, koje će Tužilaštvo pozvati da daju
19 iskaz, će objasniti kako su bili predmet maltretiranja, kada
20 god bi otišli iz zatvora i zaputili se u klozet.

21   Sada ćemo napustiti ovaj objekat i pogledati mapu iz
22 katastra, koja prikazuje fabriku metala u Kukešu.

23   Časni Sude, ovim se završava moj deo izlaganja. Sada će
24 moje koleginice Eva Wyler, govoriti o dokazima na koje će se
25 Tužilaštvo osloniti, kako bi dokazalo krivična dela za koje se

1 optuženi tereti u ovom predmetu.

2 Hvala.

3 GDA. WYLER: [Prevod] Dokazi koje će Tužilaštvo predočiti
4 u ovom predmetu, nastavljaju sumnju da su krivična dela za
5 koja se tereti, zaista izvršena u fabrici metala u Kukešu u
6 vremenskom periodu koji je relevantan za optužnicu.

7 Sudski panel imaće priliku da čuje i vidi dokaze u vezi s
8 tim kako su žrtve kidnapovane i dovođene u fabriku metala u
9 Kukešu, tu zatvorene, a neka od tih svedočenja čućemo od samih
10 žrtava. Žrtve će posvedočiti kako su bile zatvorene u fabrici
11 metala u Kukešu, o licima koje su tamo prepoznale, nehumanim
12 uslovima zatvora u kojima su boravile, mučenju i surovom
13 postupanju kome su bile izložene, kao i o tome ko su bili
14 njihovi mučitelji. Oni će izneti kakve su fizičke i mentalne
15 povrede morali da pretrpe, od čega nešto i do danas utiče na
16 žrtve i na njihove porodice.

17 Lica o kojima je reč, bila su skoro isključivo kosovski
18 Albanci po nacionalnosti, mada je među njima bilo nekoliko
19 Roma. Svi su bili civili. Oni su kidnapovani, zatvarani i
20 zlostavljani pod sumnjom da su kolaboracionisti. Međutim, u
21 vreme hapšenja, niko od njih nije bio učesnik u
22 neprijateljstvima. Neki od njih tek što su bili došli u
23 Albaniju sa Kosova. Drugi su zapravo podržavali OVK, davali im
24 donacije ili zalihe hrane, a neki su samo želeli da se sklone
25 od ratnih dejstava. Niko od zatvorenika, nikada nije saznao

1 nikakav valjani razlog iz koga je zatvoren, niti su ikada
2 dobili nekakve dokumente, koji bi objašnjavali njihovo
3 hapšenje.

4 Svedok W04733, kosovski Albanac, koji je sa porodicom
5 živeo u selu Cermjan u opštini Đakovica, bio je jedan od tih
6 žrtava. On je sa Kosova otišao u Drač, u Albaniju u aprilu
7 1999. godine. Ubrzo pošto je tamo došao sa svojom porodicom,
8 pripadnici OVK počeli su da posećuju kuću, gde su Svedok W4733
9 i njegova porodica, uspeli da pronađu utočište. I oni su
10 pokušavali da ga otmu. Sredinom maja, vojna policija OVK,
11 uspela je u ovom naumu i zaista je kidnapovala svedoka W4733.
12 Oni su ga prvo držali u mesto Romanat u Albaniji tri dana, a
13 zatim ga predali optuženom i drugim pripadnicima OVK, da bi
14 bio prebačen u Kukeš.

15 Svedok 4733, doveden je u metalsku fabriku u Kukešu kasno
16 uveče, otprilike 20. maja 1999. godine. doveli su ga u zgradu
17 komande, zgradu koja se nalazi odmah sa leve strane, pošto se
18 uđe na kapiju kompleksa. Tamo su ga zatvorili u jednu
19 improvizovanu ćeliju koja je bila prljava, uzana i bez dnevne
20 svetlosti. Tamo je zatekao Svedoka 1448, koga su već nekoliko
21 dana držali u istoj toj ćeliji u Kukešu.

22 Noć, kada je Svedok 4733 stigao u metalsku fabriku u
23 Kukešu, bila je i noć, kada su po rečima nekih od žrtava u
24 ovom premetu, izvršena brutalna premlaćivanja u zgradi
25 komande, što je uključivalo Svedoka 4733.

1 Ubrzo pošto su ga zatvorili u ćeliju, ovog Svedoka odveli
2 su u drugu prostoriju, gde se sreo sa grupom vojnika OVK, među
3 kojima je bio i optuženi. Od Svedoka 4733, tražili su da
4 prizna da je ubio više stotina Albanaca, da je silovao žene, i
5 naredili mu da otpeva neku srpsku pesmu. Onda su počeli da ga
6 tuku. Udarali su ga pesnicama, *baseball* palicama, motkama,
7 pendrecima i drškama pištolja. Isekli su mu ruke kod skočn --
8 kod zglobova, palili ga cigaretama, sipali mu so na rane i
9 polomili mu zube. Svedok 4733, bio je brutalno premlaćen, dok
10 nije izgubio svest. Kada je ponovo došao k sebi, video je da
11 je mokar od vode kojom su ga polili da bi ga osvestili, a
12 zatim je premlaćivanje nastavljeno.

13 Na kraju su u istu prostoriju dovedeni i drugi
14 zatvorenici. Svedok 1448 i Svedok TW4-01, zatekli su Svedoka
15 4733 oblivenog krvlju i prisustvovali su njegovom daljem
16 premlaćivanju, dok su i njih same zlostavljali, a tome su -- u
17 tome su učestvovali optuženi i njegovi saradnici.

18 Jednom zatvoreniku rekli su da istuče Svedoka 4733, a
19 kada je on to odbio, njega su žestoko pretukli.

20 Kada su optuženi i njegovi saradnici završili sa Svedokom
21 4733, izvukli su ga iz prostorije, pošto ovaj Svedok više nije
22 bio u stanju da hoda. U hodniku se zlostavljanje nastavilo,
23 sve dok ga nisu odvukli natrag do ćelije.

24 Dok su ga izvlačili napolje, počelo je premlaćivanje
25 drugih zatvorenika, uključujući Svedoka TW4-01 i žrtvu ubistva

1 u ovom predmetu.

2 Dok su zlostavljali svoje žrtve, počinioci su ih
3 optuživali da imaju lične ili profesionalne veze sa srpskim
4 ustanovama ili pojedincima. Premlaćivanje je trajalo do
5 sledećeg jutra i izazvalo je teška fizička -- teške fizičke
6 povrede, obilno krvarenje i izuzetan bol. Sve su to žrtve
7 pretrpele.

8 Nekoliko dana posle te noći, kada su izvršena žestoka
9 premlaćivanja u zgradi komande, Svedok 4733 i drugi
10 zatvorenici, izvedeni su iz svojih ćelija u zgradi komande, i
11 prebačeni u zgradu zatvora sa druge strane dvorišta. Prikazana
12 vam je fotografija ove zgrade, koju nazivamo zatvorom tokom
13 virtuelna -- prikazivanja lokacije krivičnih dela. Takođe ste
14 čuli da je ova zgrada u međuvremenu srušena. Zatvorenici su tu
15 priključeni jednoj drugoj grupi zatvorenika.

16 Zgrada zatvora imala je tri prostorije, od koje su dve
17 korišćene za boravak zatvorenika. Otprilike 9 zatvorenika bilo
18 je nagurano u jednoj od tih prostorija, na prozorima su bile
19 rešetke, a prostorija je bila zaključana i pod stražom koju su
20 držali vojnici OVK. zatvorenici nisu mogli da izlaze iz ove
21 prostorije, sa izuzetkom četvorice koji su bili prisiljeni da
22 obavljaju prinudni rad. Morali su da čiste klozete i da
23 istovaruju i utovaruju robu u kamione OVK koji su dolazili u
24 metalnu fabriku u Kukešu. Da bi koristili toalete u drugoj
25 zgradi, zatvorenici su morali da traže dozvolu.

1   Ti toaleti u kojoj su zatvorenici mogli da odlaze, bili
2   su u veoma lošem stanju u higijenskom smislu, a dok bi tamo
3   odlazili, uvek bi ih usput zlostavljali vojnici OVK. Na
4   primer, jedan od tih vojnika OVK pokušao je da ubode
5   zatvorenike nožem, dok su prelazili zgrade zatvora, u zgradu
6   gde su se nalazili toaleti.

7   U zgradi koja je korišćena kao zatvor, nije bilo nikakvog
8   nameštaja, ni kreveta ni dušeka. Zatvorenici su uglavnom
9   pokušavali da spavaju, tako što bi se naslonili na zid, ili bi
10   ležali na peskovitom podu. Vodu su dobijali, a i hrana je bila
11   oskudna, a što se tiče zdravstvene nege, nju ili nisu hteli da
12   im pruže, ili ona nije bila adekvatna.

13   Fizičko i mentalno zlostavljanje koje su nad
14   zatvorenicima vršili optuženi i drugi pripadnici OVK,
15   nastavilo se i posle brutalnog premlaćivanja u noći 20. maja
16   1999. u zgradi komande. Posle te noći, Svedok 4733 i drugi
17   zatvorenici, bili su redovno izloženi premlaćivanju,
18   ponižavanju, saslušavanjima i pretnjama.

19   Neke od žrtava bile su izdvojene i podvrgnute naročito
20   surovom postupanju i nanošene su im teške povrede. Među njima
21   je bio i Svedok TW401. Optuženi je lično učestvovao u njegovom
22   zlostavljanju u najmanje 10 odvojenih prilika. Tokom jedne od
23   tih prilika, Svedoku TW401 naredili su da obuče pancir, a
24   zatim su u njega pucali iz automatskog oružja, što mu je
25   izazvalo žestok bol, traumatske povrede i teškoće sa disanjem.

1 Jedan od zatvorenika nije preživeo zatvaranje i mučenje
2 kojima je bio podvrgnut u metalskoj fabrici u Kukešu.

3 Dana 4. juna 1999. godine, žrtva ubistva u ovom predmetu,
4 i Svedok TW401, izvedeni su iz prostorije u kojoj su ih držali
5 u zgradi zatvora. Žestoko su ih premlatili, a jedan pripadnik
6 OVK u njih pucao. Žrtva ubistva je upucana u nogu. Tom čoveku
7 pružena je samo najosnovnija zdravstvena pomoć. OVK je odbila
8 da ga odvede u bolnicu. Umesto toga su nastavili da ga
9 ponižavaju i da mu prete. Usled toga, žrtva ubistva je
10 iskrvarila te noći i umrla približno na dan 5. juna 1999.
11 godine.

12 Tokom ovog suđenja, Panelu će biti izložene izjave onih
13 koji su preživeli zatvaranje u metalskoj fabrici u Kukešu. Oni
14 su preživeli i pušteni na slobodu ili zato što su imali neke
15 lične veze i odnose sa onima koji su u tome mogli da
16 doprinesu, ili ih je oslobodio nemački KFOR sredinom juna
17 1999., pa su potom prebačeni u policijsku stanicu u Prizrenu.
18 Niko od zatvorenika, nikada nije imao priliku da se obrati
19 sudu, ili pokrene tužbu zbog svog zatvaranja.

20 Svedok 4733 pušten je na slobodu zahvaljujući
21 intervenciji obaveštajne službe Albanije početka juna meseca
22 1999. godine. Kada se vratio svojoj porodici, članovi porodice
23 su jedva mogli da ga prepoznaju to što je bio zatvoren u
24 Kukešu, ne samo što je predstavljalo traumatično iskustvo za
25 žrtve, već takođe i za njihove porodice.

1 Svedok 4733, bio je pun ožiljaka i rana zbog
2 zlostavljanja kome je bio izložen tokom perioda koji je proveo
3 zatvoren u fabrici metala u Kukešu. Dugo se nije prao, bio je
4 umrljan krvlju i izgubio je dosta težine. Svedok 4733 pretrpeo
5 je fizičke i mentalne ozlede, koje su mu nanete u fabrici
6 metala u Kukešu i te ozlede, nastavile su da ga muče do kraja
7 njegovog života. Njegovi članovi porodice opisaće kako je kada
8 se vratio kući, ispričao šta mu se desilo i kako su oni mogli
9 da vide sve te znake zlostavljanja kome je bio izložen. Oni će
10 takođe posvedočiti o dejstvu koji je ovaj period u zatvoru u
11 Kukešu imao na sve njih i o teretu koji je to svalilo na celu
12 porodicu. Neke od iskaza o ovom predmetu, da li su svedoci
13 koji nisu mogli da svedoče u sudnici u toku postupka, bilo
14 zbog toga što su sada već pokojni, ili nisu sposobni da
15 svedoče u sudu. Međutim, izjave ovih svedoka potkrepljuju i
16 podupiru iskazi drugih svedoka koji će svedočiti pred Sudskim
17 panelom pred vama Časni Sude, ovde tokom ovog suđenja.

18 Dokazi koji će u toku suđenja biti predloženi, neće
19 ostaviti ni najmanju sumnju da optužbe za ratne zločine
20 proizvoljnog zatvaranja, mučenja i surovog postupanja sa više
21 zatvorenika, kao i ubistvom jednog, jesu krivična dela koja su
22 izvršena u toku perioda na koji se odnosi optužnica u fabrici
23 metala u Kukešu.

24 Moj kolega će sada ilustrovati, na koji način će
25 Tužilaštvo dokazati da je optuženi krivično odgovoran za

1 krivična dela za koja se tereti u optužnici.

2 G. DE MINICIS: [Prevod] Časni Sude, pre nego što počnem,
3 vidim koliko je sati. Mislim da će mi trebati otprilike
4 petnaestak minuta da završim svoje izlaganje.

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] G. Tužioče,
6 onda bih predložila da završite u tom roku, osim ukoliko tih
7 15 minuta ne postane duže, jer inače ćemo imati koliko god vam
8 je potrebno na raspolaganju posle pauze.

9 G. DE MINICIS: [Prevod] U redu, Časni Sude. Tako ću
10 postupiti.

11 Časni Sude, optuženi Pjeter Shala je krivično odgovoran
12 za krivična dela za koja se tereti u optužnici, a koja je moja
13 koleginica upravo opisala. Dokazi će pokazati da je on bio
14 član jedne male zločinačke grupe vojnika OVK, koji su izvršili
15 ta krivična dela u metalskoj fabrici u Kukešu. Tužilaštvo će
16 predočiti dokaze koji pokazuju da je on odgovoran za ta
17 krivična dela, kao fizički počinitelj, kao učesnik u udruženom
18 zločinačkom poduhvatu i kao neko ko je pomagao i podržavao
19 njihovo izvršenje.

20 Godine 1998., Časni Sude, optuženi je bio pripadnik OVK,
21 u Jablanici na Kosovu. Optuženi je bio poznat po nadimku Ujku,
22 što znači 'vuk'. Kao što ćete čuti, to je značajan detalj. Na
23 primer, Svedok 4733, se seća da je optuženi dok ga je prevezio
24 nakon hapšenja u fabriku metala u Kukešu, zavijao kao vuk.
25 Optuženi je bio poznat po tome da zavija kao vuk.

1 U leto 1998., optuženi je otišao sa Kosova, napustio
2 ratna događanja i otišao u Belgiju. Tamo je ostao negde do
3 sredine marta 1999., kada je odlučio da se vrati i otišao je u
4 Albaniju. Došao je u Dureš. Po dolasku, rečeno mu je da ode u
5 Kukeš i da pristupi 128. Brigadi OVK, koja je bila u zoni
6 Paštrika.

7 Optuženi je shvatio, da će imati nekakvu ulogu komandanta
8 u toj brigadi, ali odmah po dolasku, shvatio je da to neće
9 biti slučaj. Razočaran, nakon par dana, optuženi je otišao na
10 liniju fronta, koja je bila na granici između Kosova i
11 Albanije.

12 Sećate se na onom slajdu koji je pokazala koleginica,
13 Kukeš i fabrika metala, nisu udaljeni od te međunaorne
14 granice.

15 Optuženi je tamo ostao nekoliko meseci i nekoliko Svedoka
16 će posvedočiti da je bio prisutan u fabrici metala Kukeš, u
17 ključnim trenucima tokom vremenskog perioda na koji se odnosi
18 optužnica.

19 Tužilaštvo tvrdi, da je optuženi izvršio ta krivična
20 dela, kao član jedne manje grupe, zločinačke grupe, u kojoj su
21 bili vojnici OVK. On nije bio komandant te grupe, ali je
22 neposredno učestvovao u izvršenju krivična dela, kako lično,
23 tako i zajedno sa drugima. Odgovornost optuženog proizlazi iz
24 njegovog učešća u radnjama, na osnovu kojih je započet i
25 održavan protivzakoniti -- protivzakonito zatočenje žrtava i

1 on je takođe često učestvovao u njihovom zlostavljanju. A,
2 usled tog zlostavljanja, jedna od žrtava je i lišena života.

3 S tim u vezi, premda optuženi nije formalno imao neki
4 viši čin u OVK, niti u fabrici metala u Kukešu, on je uživao
5 veliki stepen slobode kretanja i delanja, što znači da je
6 između ostalog mogao da ide sa mesta gde su izvršena krivična
7 dela i da se tu vraća kako god hoće.

8 Tužilaštvo ne tvrdi, da je optuženi bio u fabrici metala
9 u Kukešu svakog dana tokom predmetnog vremena, međutim, bio je
10 prisutan u ključnim trenucima tokom vremenskog perioda na koji
11 se odnosi optužnica.

12 To će biti jasno na osnovu iskaza nekoliko svedoka u ovom
13 predmetu. Među njima su žrtve, poput Svedoka 4733, zatim
14 Svedoka 4-01 i 1448. Među njima su i pripadnici Oslobodilačke
15 vojske Kosova, koji su bili raspoređeni u fabrici metala u
16 Kukešu, tokom vremenskog perioda na koji se odnosi optužnica.

17 I na kraju, prisustvo optuženog u fabrici metala u Kukešu
18 tokom predmetnog vremena, je jasno na osnovu -- jasno
19 proizlazi iz samih izjava optuženog, a o prihvatanju tih
20 izjava, trenutno o tome razmatra -- to pitanje razmatra
21 Žalbeno veće ovog Suda.

22 U tim izjavama, optuženi je putem vlastitih priznanja,
23 potkrepio mnoge aspekte dokaza koje ćete videti i o kojima
24 ćete čuti tokom ovog suđenja.

25 Optuženi je priznao da je video Svedoka 4-01 i žrtvu

1 ubistva, u fabrici metala u Kukešu. On je priznao da ih je
2 tukao.

3 Optuženi je takođe priznao da je video Svedoka 4733, dok
4 je bio tamo. I nije o tom svedoku lepo govorio tom prilikom. I
5 još nešto što je važno, priznao je da ga video u uniformi.
6 Svedok 4733 je bio u uniformi, zato što, nakon što je otet,
7 njegova porodica je prijavila policiji da je otet. Policija ga
8 je tražila i -- OVK, kako bi ga prebacila u fabriku metala u
9 Kukešu, i kako bi prošla kroz eventualne blokade na putu koja
10 je postavila policija, ga je naterala da obuče uniformu OVK.
11 pravili su se kao da je on jedan od njih.

12 Iskazi Svedoka će jasno pokazati da je optuženi aktivno
13 učestvovao u tim krivičnim delima. Njegovo učešće, doprinos je
14 bio značajan i opsežan. I navešću nekoliko primera njegovog
15 učešća.

16 Dakle, približno 18. maja 1999., optuženi je učestvovao u
17 prebacivanju Svedoka 4733 u fabriku metala u Kukešu i kao što
18 je rečeno, Svedok 4733, se seća da je on zavijao kao vuk tokom
19 tog prevoza. Optuženi je to učinio, kako kaže Svedok 4733, i
20 je -- nekim drugim prilikama dok je bio u fabrici metala u
21 Kukešu.

22 Optuženi je bio prvo lice koje je udarilo Svedoka 401,
23 nakon što je došao u Kukeš. I, nastavio je da ga maltretira i
24 zlostavlja, sve do početka juna 1999.

25 Časni Sude, moja koleginica je govorila detaljno o

1 izuzetno surovom premlaćivanju koje se odigralo negde u noći
2 20. maja 1999., u zgradi komande u fabrici metala u Kukešu.
3 Optuženi je bio prisutan u prostoriji. Mi to znamo na osnovu
4 iskaza više svedoka. Zajedno. Sa drugim pripadnicima OVK, koji
5 su bili učesnici u udruženom zločinačkom poduhvatu, on je
6 zverski pretukao Svedoka 401, 1448, žrtvu ubistva i Svedoka
7 4733. Sva tri Svedoka kažu, da je on bio jedan od onih koji su
8 ih tukli te noći.

9 Časni Sude, strah u toj prostoriji te noći je teško
10 zamisliti. Optuženi i druga lica su tukli žrtve, koje su tu
11 bile u izuzetno ranjivom položaju. Nisu mogle da se brane. Kao
12 što sam rekao, ovo su samo neki od primera. Imamo i druge
13 primere, na primer optuženi je prisilio zatvorenike da
14 obavljaju prisilni rad, na ponižavajući način, dok su bili
15 zatočeni.

16 Nažalost, dvoje žrtava W4733 i 1448 su preminuli. Mi ćemo
17 ponuditi njihove izjave na usvajanje u spis, i njihove --
18 njihovi iskazi će biti potkrepljeni i videćete da su pouzdani
19 tokom ovog suđenja.

20 Osim što poriču učešće u tim krivičnim delima, kao što je
21 pomenuo g. Whiting, Odbrana je napadala i istragu koja je
22 vođena u ovom predmetu i verodostojnost jednog Svedoka 401.
23 Odbrana kaže da je taj svedok dao lažan iskaz i da nije
24 verodostojan, zato što ima krivični dosije.

25 Časni Sude, Svedok 4-01, jeste dao lažan iskaz ranije, u

1 vezi sa nekim događajima, i on je povukao te inkriminišuće
2 izjave i priznao da je dao lažan iskaz sa oslobađajućim
3 elementima.

4 Časni Sude, taj Svedok će svedočiti pred vama i mi ćemo
5 se osvrnuti na to pitanje i moći ćete da ga ispitajte o tome.
6 Svedok 401, takođe ima krivični dosije. Tužilaštvo to ne
7 poriče, međutim, on je takođe bio jedna od žrtvi u Kukešu. Te
8 dve stvari nisu međusobno protivrečne, međutim, to što on ima
9 krivični dosije, ne znači da ne zaslužuje pravdu.

10 Taj svedok, u svim izjavama koje je davao tokom više
11 godina, je na konzistentan način govorio o ponašanju optuženog
12 i zlostavljanju i zločinima koje je izvršio u fabrici metala.

13 I na kraju, biće na vama, Časni Sude, da saslušate tog
14 Svedoka, i ocenite njegovu verodostojnost, s obzirom na sve
15 što mu se desilo, i ono što će vam reći. Na vama je, Časni
16 Sude, da ocenite njegovu verodostojnost, kada on bude govorio
17 o tome da je bio žrtva užasnog nasilja u fabrici metala u
18 Kukešu, nasilja koje je sproveo optuženi, kao i drugi
19 pripadnici udruženog zločinačkog poduhvata koji se navode u
20 optužnici. Vi ćete oceniti njegov iskaz u svetlu iskaza drugih
21 svedoka na ovom suđenju.

22 I na kraju, Časni Sude, u zavisnosti od ishoda žalbenog
23 postupka, vi ćete možda isto uzeti u obzir i izjave samo
24 optuženog i njegovo priznanje, da je pretukao Svedoka 4-01,
25 kao i žrtvu ubistva.

1 I odlučićete da li Svedok 4-01 daje lažan iskaz ka što
2 tvrdi Odbrana, ili pak govori istinu, u pogledu uloge koju je
3 optuženi imao u krivičnim delima za koja se tereti u ovom
4 predmetu.

5 Želeo bih da kažem još nešto u vezi sa tim izjavama koja
6 se razmatraju u okviru žalbenog postupka. Časni Sude, kako
7 bude teklo suđenje i kako se -- kako budete čuli iskaze
8 Svedoka u ovom predmetu, ja vas pozivam da razmislite o
9 priznanjima optuženog, koje je on davao tokom više godina, u
10 pogledu uloge koju je imao u zločinima koji su izvršeni u
11 Kukešu. Vi ćete videti da je on dao samo delimičan prikaz
12 vlastitog učešća u tim krivičnim delima. On je pokušao da
13 svede na minimum svoju odgovornost, a njegova odgovornost je
14 mnogo veća od one koju je on priznao u svojim izjavama. Putem
15 izjava i iskaza Svedoka tokom suđenja, Tužilaštvo će vam
16 prikazati celokupan obim krivične odgovornosti optuženog i
17 njegovog učešća u tim krivičnim delima.

18 Na kraju, Časni Sude, ovo je predmet u kom se bavimo
19 nasiljem, surovošću, napadima na ljudsko dostojanstvo tokom
20 jednog vremenskog perioda koji je trajao nešto više od 2
21 nedelje u jednom malom mestu u severnoj Albaniji. To je jasan
22 predmet. Krivična dela su izvršili određeni pripadnici OVK.
23 među njima je bio i optuženi. Njegova odgovornost je i za
24 ubistvo jedne žrtve. Dokazi će pokazati van razumne sumnje, da
25 je optuženi imao potreban umišljaj i alternativno, on je mogao

1 da predvidi da će doći do ubistva.

2 Razmislite koja su oružja korišćena na tokom
3 zlostavljanja. To su bila potencijalna smrtonosna oružja,
4 poput palica, noževa i vatrenog oružja. Dakle, optuženi je
5 mogao da predvidi da će žrtva preminuti, a on je nastavio da
6 učestvuje u tom krivičnom poduhvatu i prihvatio taj rizik.

7 Na osnovu dokaza koje ćemo predočiti, Tužilaštvo će
8 dokazati van razumne sumnje, da je optuženi kriv i krivično
9 odgovoran za krivična dela, u kojima se tereti u tačkama 1 do
10 4 optužnice.

11 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Hvala, g.
12 Tužioče. Zahvaljujem se Specijalizovanom Tužilaštvu na uvodnoj
13 reči od jutros.

14 Vreme je za pauzu. Nakon toga ćemo nastaviti sa uvodnim
15 izlaganjem Zastupnika žrtava. Na kraju vašeg uvodnog izlaganja
16 ću se na kratko osvrnuti na zahtev Pretresnog panela, kada je
17 reč o izjašnjenjima koja se tiču video saslušanja tri svedoka.
18 Želela bih nešto o tome da kažem.

19 Za sada se pretres prekida.

20 --- Pauza u 11:07h

21 --- Nastavak sa radom u 11:36h

22 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Pozdravljam
23 sve prisutne.

24 Imam utisak da nema promene u sastavu timova.

25 G. DE MINICIS: [Prevod] To je tačno.

1   PRESEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Vidim da je
2 isto i u timu Zastupnika žrtava. I u timu Sekretarijata.

3   I sa ove strane, da li je isti sastav?

4   G. AOUMINI: [Prevod] Dobro jutro, Časni Sude. Samo da
5 kažem da su nam se pridružili [prevodilac nije čuo imena dve
6 osobe] i gđa. Zeynip iz Turske. Žao mi je što ne mogu da
7 izgovorim njeno prezime. Njih troje su naši novi stažisti i mi
8 smo želeli da im omogućimo da prisustvuju u sudnici.

9   PRESEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Hvala. To je
10 sada zavedeno u zapisniku.

11   Završili smo sa uvodnim izlaganjem Tužilaštva, i sada je
12 red na Zastupnika žrtava.

13   Koliko će vam vremena biti potrebno za uvodno izlaganje?

14   G. LAWS: [Prevod] Izvorno smo rekli da će nam biti
15 potrebno dva sata, ali očekujem da ćemo završiti za sat i po
16 ili sat i 40 minuta.

17   PRESEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Videćemo. I
18 nakon vašeg uvodnog izlaganja, Panel bi želeo da se osvrne na
19 dva pitanja pre nego što završimo sa radom danas.

20   G. LAWS: [Prevod] I poslednjih 10, 15 minuta uvodnog
21 izlaganja, će reč uzeti moja koleginica kozastupnik. Možda
22 bismo tad mogli da imamo pauzu.

23   PRESEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Onda ćemo
24 imati pauzu u 13:00h i nastaviti nakon pauze za ručak, jer ne
25 bih želela da radimo suviše dugo nakon 13:00h, mislim na naše

1 prevodioce.

2 G. LAWS: [Prevod] Svakako, videćemo kojom brzinom ćemo
3 napredovati.

4 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Hvala.

5 G. LAWS: [Prevod] Časni Sude, dokazi u ovom predmetu
6 pokazuju, da je tokom predmetnog periodu, fabrika metala u
7 Kukešu, privremeno predstavljala mesto van vladavine prava.
8 Ljudi su otimani i odvođeni u fabriku. Kada bi se tamo našli,
9 komandant je mogao da ih stavi iza rešetaka, kako mu 'dune'.
10 Nije bilo ni govora o preispitivanju odluke o lišavanju
11 slobode, niti je moglo biti govora o ulaganju žalbe na takvu
12 odluku. Lišavanja slobode su vršena proizvoljno, na osnovu
13 neproverenih tvrdnji o kolaboraciji, ili na osnovu ličnog
14 animoziteta.

15 Kada bi se našli u zarobljeništvu, zatvoreni su
16 saslušavani na brutalan način. Nanošene su im opekotine,
17 premlaćivani su i podrvgavani elektrošokovima. Čuli bi jedne
18 druge kako vrište i znali bi da su oni sledeći na redu. Bili
19 su smešteni u neadekvatnim uslovima i dani su im bili
20 ispunjeni patnjom i bolom.

21 Njihovi tamničari su imali osećaj da su nekažnjivi i da
22 mogu da postupaju bez ikakvih posledica, pa su se samim time i
23 osmelili i postajali vremenom sve okrutniji.

24 Na kraju, jedan čovek je izgubio život. Besmisleno
25 traćenje jednog mladog života.

1 Optuženi Pjeter Shala, je odigrao ulogu u svim tim
2 krivičnim delima.

3 On je zajedno sa drugima, progonio lica koja su bila
4 bespomoćna i koja su bila izložena bez Odbrane svakovrsnom
5 maltretiranju, kako god to njihovi tamničari odluče.

6 U sred tog varvarstva i okrutnosti, o čemu ćemo slušati
7 na ovom suđenju, zatvorenici nije bilo dozvoljeno da podignu
8 glas. Čućemo kako se pominje da im je bilo zabranjeno da
9 međusobno razgovaraju, pa su se međusobno zabrinuto došapavali
10 [sic].

11 Tako je jedan svedok rekao:

12 "Šaputali smo jedan drugome na uvo, nismo se usuđivali da
13 razgovetno govorimo, jer smo se plašili da nas spolja
14 prisluškuju."

15 Drugi svedok je seća situacije na ovaj način:

16 "Nismo -- nije nam bilo dozvoljeno, da međusobno
17 razgovaramo dok smo ležali na podu, tiho smo se došaptavali."

18 No, u ovom postupku, glasovi lica koja su propatila u
19 Kukešu, će se čuti, čak i glasovi onih koji su sada preminuli,
20 jer i njihova svedočenja i dalje žive u njihovim izjavama i
21 uspomenama članova njihovih porodica.

22 Sa tačke gledišta žrtava, to je jedan od najvažnijih
23 vidova delatnosti ovog suda. Da bude priznato zlo koje im je
24 naneseno, da bude priznata činjenica da su žrtve.

25 Nije lako biti žrtva u predmetu ove vrste, kao što je

1 ovaj Sud već ustanovio u presudi koje je izrekao u predmetu
2 Mustafa, postoji atmosfera straha i zastrašivanja na Kosovu,
3 zastrašivanja svih onih koji pristanu da pomognu
4 Specijalizovanim većima u radu.

5 Na Kosovu neki pokušavaju da prikažu žrtve zločina koje
6 su izvršili pripadnici OVK, kao izdajice ili kao
7 kolaboracioniste. Ja želim da izjavim sledeće u njihovo ime.
8 Te žrtve su bile pristalice OVK, a ne neprijatelji OVK.
9 Činjenica da je optužen ovaj pripadnik OVK, Pjeter Shala, ne
10 predstavlja po sebi osudu OVK. Žrtve su u ovom predmetu
11 pretrpele telesnu i netelesnu štetu, zbog nezakonitog
12 postupanja Shale i drugih. I nije pravično, da oni sada ponovo
13 budu izlagani patnjama, zato što se smatraju nelojalnim na
14 Kosovu. Oni nisu nelojalni.

15 Šta žrtve ovde žele da postignu?

16 Žele da se prizna zlo kakvo im je naneseo i moja
17 koleginica će nešto više o tome reći pred kraj ove uvodne
18 izjave. Žrtve takođe žele pravičan ishod u ovom predmetu, a sa
19 njihove tačke gledišta, pravičan ishod, bi bio ishod u kojem
20 Pjeter Shala priznaje svoju krivicu, ili se dokazuje da je on
21 kriv.

22 On svoju krivicu poriče, to ste čuli i jutros, ali ne
23 samo to. On tvrdi da se o njemu iznose neistine i zbog toga mi
24 u ime onih kojima je naneo zlo, ćemo pokušati da u svom
25 izlaganju pomognemo Veću, da pronade put do istine i to ćemo

1 učiniti zato što žrtve imaju pravo na istinu.

2 Sada ću izneti jedan pregled dokaza u ovom predmetu.

3 Jer, ukoliko se dokazi u ovom predmetu pravično i
4 primereno analiziraju, postaje sasvim jasno, ko u ovom
5 predmetu laže, a ko govori istinu. Istina je, da svi dokazi
6 pokazuju, ukazuju na krivicu Pjetera Shale. Prilikom analize
7 dokaza, zaći ćemo u određene pojedinosti i nažalost to nije
8 moguće izvesti na javnoj sednici

9 Uz poštovanje izrečenih zaštitnih mera, stoga ću zamoliti
10 Sud da pređemo na poluzatvorenu sednicu.

11 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Molim
12 Sekretara da pređemo na poluzatvorenu sednicu.

13 [Poluzatvorena sednica]

14 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5 [Javna sednica]

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Časni Sude, sada smo na javnom
7 zasedanju.

8 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Hvala
9 najlepše.

10 Sada prekidamo sa radom i uskoro ćemo se vratiti u
11 sudnicu.

12 --- Pauza u 12:16h

13 --- Nastavak sa radom u 12:28h

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Sada smo na
15 javnom zasedanju. Odluke Panela u vezi sa ovim predmetima o
16 kojima smo rešavali, mogu se izneti na javnoj sednici, jer
17 neću ulaziti u sadržaj bilo čega, mogućih dokaza.

18 Dve -- o dve stvari moramo odlučiti po mišljenju Panela.
19 Jedno se odnosi na prigovor u odnosu na sadržaj koji je iznela
20 Odbrana. Panel se slaže sa Zastupnikom žrtava, da je
21 obaveštenje o slajdovima upućeno na vreme. Postoji rok u kome
22 treba izneti prigovore. Nije bilo nikakve reakcije, tako da u
23 tom smislu odbijamo vaš prigovor.

24 Druga stvar, Zastupniče žrtava odnosi se na uvodnu reč i
25 treba li je iznositi na javnom ili poluzatvorenom zasedanju.

1 Panel je u nekoliko navrata jasno izložio u prepisci *email-om*,
2 da uvodne reči treba u najvećoj meri izneti na javnom
3 zasedanju. To, kako ste vi podelili svoju uvodnu reč po
4 mišljenju Panela, nije u skladu sa tim opštim Pravilom koje
5 smo formulisali.

6 Tako da ćemo postupiti na sledeći način. Daćemo vam još
7 20 minuta, da iznesete ono što ste želeli na poluzatvorenoj
8 sednici, zatim ćemo napraviti pauzu, normalnu pauzu od sat i
9 po vremena, u trenutku kada to budemo finalizirali, onda ćemo
10 napraviti pauzu, a onda ćete moći da ostatak svoje uvodne reči
11 iznesete na javnom zasedanju.

12 G. LAWS: [Prevod] Hvala najlepše na tome. To nam je od
13 velike pomoći.

14 To znači da imam 20 minuta na raspolaganju da završim šta
15 treba da iznesem na poluzatvorenoj sednici. To će mi biti
16 sasvim dovoljno.

17 Hvala.

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Ali, kao
19 opšte zapažanje Panela, ja sam drugačije shvatila kada ste
20 rekli da vaše izlaganje ima tri dela, prvi, drugi i treći,
21 kada ste rekli da će samo drugi deo biti iznet na
22 poluzatvorenoj sednici, nisam očekivala da će to trajati jedan
23 sat, a da ćete prvo imati 5 minuta na javnom zasedanju i na
24 kraju još 10 ili 15, ali ostaću na tome.

25 G. LAWS: [Prevod] Mi naravno nismo želeli da budemo

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22 [Javna sednica]

23 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Sada smo na javnoj sednici.

24 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Hvala.

25 Zastupniče žrtava, na osnovu onoga što ste rekli pre

1 početka uvodnog izlaganja, da poslednjih 10, 15 minuta vaš
2 kozastupnik će držati uvodnu reč. Da li sam u pravu?

3 G. LAWS: [Prevod] Da. meni je potrebno još 2 minuta da
4 nešto kažem na javnoj sednici.

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Zato što, u
6 principu, pauza je u 13:00h, tako da, ako se slažete, mogli
7 bismo -- moj predlog je bio da imamo ranije pauzu, kako biste
8 mogli da vidite šta možete ipak da kažete na javnoj sednici, a
9 ne na poluzatvorenoj.

10 No, ako se slažete, predlažem da nastavimo sa radom sada
11 i mislim da možemo da završimo pre 13:00h i ako mi prevodioci
12 dopuste, da radimo i posle 13:00h, želela bih da se osvrnemo
13 na dva kraća pitanja. I onda ćemo imati popodne za neke druge
14 stvari, a sutra pre podne će Odbrana održati uvodnu reč.

15 To je moj predlog. Vidim da se slažu s ove strane.

16 Izvolite, imate reč.

17 G. LAWS: [Prevod] Hvala.

18 Da rezimiram. Dokazi će pokazati, da je Pjeter Shala bio
19 jedan od lica koja su izvršila krivična dela u Kukešu.

20 Postojanje ovog Suda pokazuje, da žrtve, ukoliko imaju
21 hrabrost, mogu da budu i biće saslušana veliki broj godina
22 nakon što su nad njima izvršena krivična dela. I lica koja su
23 izvršila krivična dela ove težine, nikada ne mogu da pobegnu,
24 da budu izv -- i da ne budu izvedena pred lice pravde.

25 Oni koji su bili nemoćni, sada imaju moć. Oni koji nisu

1 mogli da govore, sada mogu da kažu šta imaju da kažu.

2 Uz vaše dopuštenje, ja ću sada zamoliti koleginicu
3 Radziejowsku da vam konkretno govori o šteti koja su pretrpela
4 ta lica.

5 Hvala.

6 GĐA. RADZIEJOWSKA: [Prevod] Hvala, Časni Sude.

7 Ratni zločini proizvoljno lišavanje slobode, surovo
8 postupanje, mučenje i ubistvo. To su krivična dela za koja se
9 tereti g. Shala.

10 Žrtve ovih krivičnih dela, su žrtve kojima je naneta
11 velika šteta. Jedna žrtva nije preživela ono čemu je
12 podvrgnuta. Premda su ta krivična dela izvršena pre više od 20
13 godina, šteta i patnja koju su prouzrokovala, i dalje pogađaju
14 svakodnevni -- pogađaju ljude u svakodnevnom životu.

15 Lica koja su bila zatočena u fabrici metala u Kukešu,
16 nisu aktivno učestvovala u neprijateljstvima protiv OVK.
17 Naprotiv, neka od njih su želela da pristupe u redove OVK. ni
18 jedna od žrtava koje su bile zatočene i zlostavljane u fabrici
19 metala u Kukešu, nisu zvanično bila optužena za bilo šta, niti
20 osuđena za neko krivično delo. Pa ipak, oni su bili zatočeni i
21 zlostavljani na izuzetno surov način koji im je oduzimao
22 ljudskost.

23 Nekim licima -- neka od lica koja su učestvovala u tim
24 postupcima, bila su zatočena u Kukešu tokom više od mesec
25 dana.

1 Oni su gotovo svakodnevno bili tučeni rukama, nogama ili
2 sa različitim predmetima, gumenim palicama, drvenim palicama
3 sa zavojima na palicama, zatim palicama za *baseball*, noževima
4 itd. ponekad je zlostavljanje trajalo i tokom čitave noći.

5 Po rečima jedne od žrtava, njega su udarali palicama za
6 *baseball* i metalnim palicama po glavi, leđima, rukama, sve dok
7 nije izgubio svest. Bio je obliven krvlju. Čak su stavljali i
8 so na njegove rane i oči.

9 To nije sve. Neki od -- neki od zatočenika su -- u neke
10 od zatočenika su pucali iz vatrenog oružja, a onda su i dalje
11 tukli i nije im pružena zdravstvena nega.

12 Oni koji su zatočeni u Kukešu, su takođe psihički
13 zlostavljani. Najpre, bili su izloženi tome, da vide patnje
14 drugih. Mogli su da vide ili čuju kako druge zlostavljaju.
15 Njima je prećeno smrću ili da će im biti naneta teška povreda.
16 Nekima je naloženo da tuku druge zatočenike, i teško su
17 premlaćivani kada bi odbili da to učine.

18 Da budem jasna, taj opis sredstava i metoda
19 zlostavljanja, kojima su žrtve bile podvrgnute u fabrici u
20 Kukešu, taj opis je daleko od toga da je iscrpan.

21 Možemo samo da zamislimo, na koji način se to
22 zlostavljanje odrazilo na one koji su preživeli i teško je
23 pronaći prave reči kako bi se opisalo šta su doživeli.

24 Godinama kasnije, kada su upitani da opišu šta su
25 preživeli, žrtve su rekle sledeće, odn. konkretno, jedna od

1 žrtvi je rekla, da ima bolove u nozi, da je imao slomljena
2 rebra, da ima -- da je imao -- ima glavobolje, da ima *discus*
3 *herniu*, da je doživeo, da pati zbog stresa, da nema strpljenja
4 da mu se često vraćaju slike zlostavljanja i da odbija da
5 prihvati opis odn. kako su ga opisivali, a to je da je on bio
6 kolaboracionista.

7 On ne može da pronađe mesto za sebe u svom životu. "Ja
8 sam u sredini, ni na zemlji ni na nebu." Tako nam je opisao
9 svoje stanje, kada smo se sreli s njim.

10 Jasno je, da je on i dalje istraumatizovan ovim
11 događajima, i da će to verovatno zauvek i ostati.

12 Krivična dela, koja su izvršena u fabrici u Kukešu,
13 takođe su se odrazila na živote, onih koji nikada u fabriku
14 nisu ni kročili. Porodice lica koja su tamo zatvarana i
15 mučena, i danas plaču kada govore o tim događajima. I šta oni
16 kažu? Oni govore o traumi i o patnji, koju su osećali kada su
17 im članovi porodice uhapšene, govore o traumi i očajanju u
18 koje su zapali kada su se ovi vratili iz Kukeša.

19 Govore o gubitku koji ne može da se nadomesti. I ako je
20 njihov otac ili njihov suprug preživeo muke na koje je
21 stavljen u fabrici u Kukešu u fizičkom smislu te reči, ljudi
22 su se vratili kao potpuno druge osobe. Godine su prolazile,
23 ali njihovi voljeni nikada se nisu u suštini vratili.

24 Članovi porodica govore i o društvenoj stigmi koja ih je
25 pogodila usled ovih događaja. Nisu mogli da pohađaju školu, da

1 pronađu posao, a zastrašivani su u pokušajima da traže pravdu
2 za događaje koji su se odigrali.

3 Važno je istaći da rođaci onih koji su bili zatočeni u
4 fabrici u Kukešu, nisu skloni da govore o sebi, o svojim
5 patnjama, međutim, kada se sa njima upoznate, odmah vam je
6 jasno, da su oni jako ugroženi zbog svega što se dogodilo
7 njihovim bliskim i voljenim. I to ne pokazuju samo reči koje
8 izgovaraju, već i suze koje liju kao i njihov istrajni
9 pokušaji da shvate šta se dogodilo i zbog čega.

10 U tokom [sic] ovog suđenja, mi ćemo čuti svedoke i žrtve,
11 kako govore o tome kako su se krivična dela za koje se
12 optuženi tereti, odrazila na njihov život. Bez njihovih
13 iskaza, nemoguće je steći punu predstavu o onome što se
14 odigralo u fabrici u Kukešu i shvatiti težinu krivičnih dela
15 koja su tamo izvršena.

16 Važan cilj ovog postupka, jeste, da Pretresni panel
17 utvrdi, prizna i prepozna zlo koje je nanoseno žrtvama.

18 Ono što je žrtvama najvažnije jeste sledeće, to, da mogu
19 da učestvuju u ovom postupku koji ima za cilj da se utvrdi
20 istina o tome šta se tačno dogodilo, zbog čega, i ko je bio
21 odgovoran i mogućnost da učestvuju u postupku u okviru kojeg
22 će zlo koje im je nanoseno biti javno priznato i prepoznato.

23 Hvala vam.

24 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Hvala vama,
25 Zastupnice žrtava.

1   Ovim se završava uvodna reč Tužilaštva i Zastupnika
2   žrtava.

3   Sutra ćemo saslušati uvodnu reč Odbrane, a potom i izjavu
4   g. Shale, koju će on dati bez polaganja zakletve.

5   No, pre nego što završimo današnje zasedanje, želela bih
6   da razmotrimo zajedno dva pitanja.

7   Prvo pitanje se tiče zahteva koje je Tužilaštvo uložilo
8   13. februara tekuće godine. naime, reč je o zahtevu da se
9   iskazi 3 svedoka saslušaju putem video konferencije. To je
10   podnesak 425. Mi smo tražili od Odbrane i od Zastupnika
11   žrtava, da nam do kraja današnjeg -- prvog dela današnjeg
12   zasedanja, potvrdi hoće li moći usmeno da odgovore na zahtev
13   Tužilaštva. Odbrana nas je putem *email* poruke, već juče u
14   15:43h, obavestila da neće moći usmeno da se izjasni, već da
15   će dostaviti pismeni podnesak u vezi sa ovim pitanjem, a u
16   skladu sa rokovima predviđenim Pravilom 76 Pravilnika.

17   Međutim, pitala bih sada Zastupnike žrtava, imaju li
18   nameru da usmeno u sudnici odgovore na zahtev Tužilaštva,
19   možda sutra u sudnici, ili takođe nameravaju da dostave
20   pitnesi [sic] pismeni podnesak.

21   G. LAWS: [Prevod] Pa, ja mogu da odgovorim usmeno, bilo
22   sutra ili danas. Zadovoljstvo mi je što mogu da kažem, da mi
23   nemamo prigovora na zahtev koje je uložilo Tužilaštvo.

24   PRESEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Hvala vam na
25   tom odgovoru.

1   Međutim, s obzirom da će Odbrana dostaviti pismeni
2 podnesak, onda predlažem da Tužilaštvo podnese pismenu repliku
3 u skladu sa Pravilom 76. Mi smo pokušali da izbegnemo
4 donošenje odluke u pismenom obliku, ali jasno mi je da su sada
5 svi zauzeti.

6   G. DE MINICIS: [Prevod] Sve je jasno, Časni Sude, mi ćemo
7 dostaviti repliku kada Odbrana dostavi odgovor.

8   PRESEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] A, sada
9 jedno pitanje koje se tiče rasporeda suđenja i svoje pitanje -
10 - svojim pitanjem se obraćam Tužilaštvu. Razmišljamo o tome,
11 da dodamo, ukoliko se sa tim saglase strane u postupku i
12 Zastupnik žrtava, nameravamo da dodamo još jedan dodatni datum
13 zasedanja i da zabr -- i da zamenimo neke datume koji su već
14 predviđeni. Govorimo dakle, o predmetu br. 4. Razmišljamo o
15 petku 19. maju i petku 16. junu tekuće godine.

16   Želeli bismo da o sledećem porazgovaramo sa stranama u
17 postupku, Zastupnikom žrtava i sekretarijatom. Sutra kada
18 saslušamo. Sutra kada saslušamo, pošto saslušamo uvodnu izjavu
19 Odbrane, i pitamo Tužilaštvo, da li je moguće pozvati i
20 saslušati svedoke na te datume. To bi mogli biti obični
21 svedoci, ili svedoci veštaci, za koje se predviđa da će davati
22 iskaz tokom dva sata, jer neophodno je da zasedanje tih dana
23 završimo u okviru jednog radnog dana.

24   To važi i za 19. maj i za 16. juni. A, 16. juni bi
25 zamenio 30. juni, zasedanje kada je sada predviđeno za taj

1 datum. Dakle, 19. maj bi bio dotatni datum, mimo predviđenog
2 rasporeda, a 16. juna bismo zamenili zasedanje prvobitno
3 predviđeno 30-tog.

4 Panel je razmišljao o tome da se eventualno sasluša
5 svedok veštak, za čiji je iskaz potrebno ograničeno vreme, ali
6 naravno na Tužilaštvu je da razmotri da li je to izvodljivo,
7 ko bi bili prigodni svedoci i da li su uopšte svedoci tada
8 raspoloživi. Dakle, ima puno činioca koje valja uzeti u obzir
9 pre nego što se donese odluka, ali, to je predlog Panela, koji
10 nastoji da što bolje iskoristi raspoložive dane zasedanja pre
11 letnje sudske pauze. Naš cilj bi bio, da zapravo saslušamo
12 izvođenje dokaza Tužilaštva pre letnje pauze. No, videćemo
13 koliko je to izvodljivo.

14 U svakom slučaju, ja sada predlažem da mi maksimalno
15 iskoristimo vreme koje nam je na raspolaganju i shodno tome,
16 molimo vas da proučite te datume i naravno saslušaćemo
17 izjašnjenja svih strana u postupku, uključujući i Zastupnike
18 žrtava i Sekretarijat sutra posle uvodne reči Odbrane.

19 I sada ću se vratiti svima. Želi li Tužilaštvo nešto da
20 doda?

21 G. DE MINICIS: [Prevod] Ne, hvala.

22 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Zastupnik
23 žrtava.

24 G. LAWS: [Prevod] Ne, hvala.

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] U redu.

1 Odbrana.

2 G. AOUINI: [Prevod] Hvala za tu priliku da se izjasnimo,
3 Časni Sude. izvinjavam se, želela bih da ispravim prezime
4 svoje kolegice koja prisustvuje sudnicu [sic] i izvinjavam
5 se zbog toga što prethodno nisam bio kadar da njeno prezime
6 izgovorim kako treba, ali evo sada ću se popraviti.

7 Gđa. -- u pitanju je gđa. Zeynip Yanikomeroğlu -- Jani
8 Keneruki [kao što je prevedeno] [ako je prevodilac dobro čuo].

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA VELDT-FOGLIA: [Prevod] Hvala vam.
10 Završavamo današnji pretres, nastavljamo u 9:30h.

11 --- Sednica se završava u 13:01 časova.

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25